

רק רחל מאמותינו זכתה שנציין את יום פטירתה, ננסה ללמוד יחד מדוע.

כה אמר ה', קול ברמה נשמע נהי בכי תמרורים, רחל מבכה על בניה. מיאנה להינחם על בניה, כי איננו. כה אמר ה', מנעי קולך מבכי, ועיניך, מדמעה: כי יש שכר לפעולתך נאום ה', וישבו מארץ אויב. ויש תקווה לאחריתך, נאום ה' וישבו בנים, לגבולם.

1. כיצד מתוארת רחל בפסוקים? מהי המילה המנחה בקטע? (מילה מנחה – מילה המופיעה מס' פעמים)
2. נסו לחשוב מה מייחד קשר בין אמא לבניה? האם קשר זה דומה או שונה לקשר בין חברים?
3. נסה לתת דוגמא בה יהיה הבדל בין תגובת החבר לבין תגובתה של אמא?

בשעת החורבן בכה הקב"ה... באותה שעה קפצה רחל אמנו לפני הקב"ה ואמרה רבש"ע גלוי לפניך שיעקב עבדך אהבני אהבה יתירה ועבד בשבילי לאבא שבע שנים וכשהשלימו אותן שבע שנים והגיע זמן נשואי לבעלי יעץ אבי להחליפני לבעלי בשביל אחותי והוקשה עלי הדבר עד מאד כי נודעה לי העצה והודעתי לבעלי ומסרתי לו סימן שיכיר ביני ובין אחותי כדי שלא יוכל אבי להחליפני.

ולאחר כך נחמתי בעצמי והתחרטתי, וסבלתי את תאוותי ורחמתי על אחותי שלא תצא לחרפה ותפגע, ולערב החליפו אחותי לבעלי במקומי ומסרתי לאחותי כל הסימנים שמסרתי לבעלי כדי שהיא סבור שהיא רחל ולא עוד אלא שנכנסתי תחת המטה שהיה שוכב עם אחותי והיה מדבר עמה והיא שותקת ואני משיבתו על כל דבר ודבר כדי שלא יכיר לקול אחותי וגמלתי חסד עמה ולא קנאתי בה ולא הוצאתיה לחרפה.

ומה אני שאני בשר ודם עפר ואפר לא קנאתי לצרה שלי ולא הוצאתיה לבושה ולחרפה ...

מיד נתגלגלו רחמיו של הקדוש ברוך הוא ואמר בשבילך רחל אני מחזיר את ישראל למקומן שכתוב 'כה אמר ה' קול ברמה נשמע נהי בכי תמרורים רחל מבכה על בניה מאנה להנחם על בניה כי איננו כה אמר ה' מנעי קולך מבכי ועיניך מדמעה כי יש שכר לפעולתך ויש תקווה לאחריתך נאום ה' וישבו בנים לגבולם'

4. האם לפי המדרש ראוייה רחל לתואר 'אמא'?
5. האם הייתם נוהגים כמותה?

כך מספר הרב חנן פורת

אחרי הסכמי אוסלו (בהם נמסרו חלקים מארץ ישראל לערבים) כשקבר רחל היה אמור להיות מחוץ לגדר (בצד הערבי) לא ידעתי את נפשי, הדבר ממש קרע את לבי, ביקשתי מרבין (שהיה אז ראש הממשלה) להיפגש עמו והוא נתן את "הסכמתו לכך, הגעתי ללשכה שלו מצויד במפות... בפתח הלישכה עמד ח"כ מנחם פרוש וביקש להצטרף לפגישה

לאחר שרבין הסכים הגענו ביחד, אני שטחתי את הטענות בצורה חזקה והדברים עשו רושם מסוים על רבין אך ראיתי" שלא הכרעתי את הכף ובעיקר שכבר היה הסכם חתום בראשי תיבות עם ערפאת שקבר רחל אמור להיות אצל הפלסטינאים כחלק מבית לחם, ופתאום מנחם פרוש התפרץ, תפס את רבין ונענע אותו... וצעק עליו "ר' יצחק הרי זה מאמא (אמא באידיש) רחל" והתחיל לבכות, זלגו מעיניו דמעות והרטיבו את כל החליפה של רבין

רבין אומר לו 'מנחם תרגע אתה תתעלף לי בידים', פורש ענה לו - 'איך אני אירגע אתה רוצה לקבור את אמא רחל' מחוץ לגדר' כך נענע אותו, לא אשכח את הרגע הזה, ראיתי את יצחק רבין ופניו מסמיקות ומחווירות, והוא לא יודע איפה למצוא את עצמו. במקום הוא אמר לנו תנו לי רגע לבחון את הדברים התקשר בנוכחותנו לשמעון פרס, שהיה אז שר החוץ, ואמר לו בקשר לקבר רחל אני רוצה שנבחן את הדבר פעם נוספת, ראיתי שבעקבות הזעקה הזאת הייתה איזו "... שהיא תפנית מדינית, ואולי המתה כאן ביצחק רבין עם כל שיגינותיו הנקודה היהודית, בזכותה של רחל אמנו